

Imię i nazwisko:	Klasa:	Liczba punktów:	Miejsce:

XXXV OLIMPIADA TEOLOGII KATOLICKIEJ

SANDOMIERZ 2025

Świętowanie i odpusty w Kościele katolickim

ETAP DIECEZJALNY – 3 marca 2025 r. – test z odpowiedziami

Czas rozwiązania testu to 45 minut.

Maksymalna liczba punktów do zdobycia to 53.

I. Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi

<p>1. Jakie znaczenie, według Jana Pawła II, ma w czasie liturgii Wigilii Paschalnej obrzęd wypisywania na świecy paschalnej cyfr bieżącego roku?</p> <p>a) upamiętnia czas stworzenia świata b) <u>świadczy o tym, że Chrystus jest Panem czasu, jest jego początkiem i jego wypełnieniem</u> c) wskazuje na koniec roku liturgicznego d) <u>podkreśla, że każda chwila jest ogarnięta przez Wcielenie i Zmartwychwstanie Chrystusa</u> e) wskazuje, że rok liturgiczny jest tylko wspomnianiem historycznych wydarzeń związanym z Wcieleniem i Paschą Jezusa</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Tertio millennio adveniente</i>, nr 10.</p>	2
<p>2. W jakich miastach znajdowały się Kościoły, w których Paweł Apostoł organizował zbiórki pieniędzy dla świętych w Jerozolimie?</p> <p>a) w Efezie b) <u>w Galacji</u> c) w Kolosach d) <u>w Koryncie</u> e) w Troadzie</p> <p>Biblia Tysiąclecia, wydanie V, 1Kor 16,1.</p>	2
<p>3. Czym dla ochrzczonego powinien być udział w Eucharystii, o którym Jan Paweł II wspomina w Liście apostolskim <i>Novo millennio ineunte</i>?</p> <p>a) dniem relaksu b) <u>sercem niedzieli</u> c) misterium incarnationis d) <u>dniem Kościoła</u></p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Novo millennio ineunte</i>, nr 36.</p>	2

Suma punktów na stronie:

<p>4. Do czego Sobór Trydencki zobowiązywał kapłanów we wszystkie niedziele i święta?</p> <p>a) do odprawiania Mszy Świętych wotywnych i za zmarłych b) <u>do głoszenia kazań opartych na Słowie Bożym</u> c) <u>do nauczania dzieci podstaw wiary oraz posłuszeństwa wobec Boga i względem rodziców</u> d) do udzielania jałmużny biednym i bezdomnym</p> <p>M. Nabożny, <i>Świętowanie niedzieli w dziejach Kościoła: wybrane aspekty biblijne i historyczno-prawne</i>, „Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej” 18-20 (2011-2013), s. 351.</p>	2
<p>5. Z jakich powodów List apostolski <i>Dies Domini</i> określa „Dzień Pański”, jako najlepiej wyrażający więź człowieka ze Stwórcą?</p> <p>a) <u>w tym dniu człowiek wznosi swój głos do Boga, stając się rzecznikiem całego stworzenia</u> b) w tym dniu Bóg zawarł ze swoim ludem przymierze c) <u>w tym dniu człowiek odrywając się od codziennego rytmu zajęć wyraża swoją zależność od Boga</u> d) w tym dniu Bóg nakazał czcić pamiątkę wyzwolenia z niewoli egipskiej e) <u>dzień ten szczególnie przypomina człowiekowi, że wszechświat i historia należą do Boga</u></p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Dies Domini</i>, nr 15.</p>	3
<p>6. Na jakie wydarzenia historyczne powołuje się Jan Paweł II w swojej homilii o III przykazaniu Bożym, wygłoszonej w Lubaczowie w dniu 3 czerwca 1991 r., wskazując na szczególną opiekę Matki Bożej w dziejach Polski?</p> <p>a) <u>wyprowadzenie kraju z rozbicia dzielnicowego przez króla Władysława Łokietka</u> b) zwycięstwo nad Krzyżakami w bitwie pod Grunwaldem c) <u>obrona Jasnej Góry w trakcie potopu szwedzkiego</u> d) odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 r.</p> <p>Jan Paweł II, <i>Homilia o III przykazaniu Bożym</i>, Lubaczów, 3 czerwca 1991.</p>	2
<p>7. Które księgi Biblii, opisując życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa, wspominają o filakteriach?</p> <p>a) Księga Rodzaju b) <u>Księga Wyjścia</u> c) Księga Kapłańska d) <u>Księga Powtórzonego Prawa</u> e) Księgi Izajasza</p> <p>H. Daniel-Rops, <i>Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa</i>, Poznań 1965, s. 490.</p>	2
<p>8. Jakie stany, według św. Roberta Bellarmina, obejmuje „wspólnota Kościoła”?</p> <p>a) <u>Ecclesia militans</u> b) Ecclesia docens c) <u>Ecclesia purgans</u> d) <u>Ecclesia triumphans</u></p> <p>T. Dola, <i>Wiara w świętych obcowanie</i>, „Ethos” 27 (2014), nr 1, s. 40.</p>	3

Suma punktów na stronie:

II. Zaznacz jedną poprawną odpowiedź

<p>9. Od kiedy, w cesarstwie rzymskim, niedziela stała się państwowym dniem wolnym od pracy?</p> <p>a) <u>po edykcie mediolańskim (313 r.)</u> b) po soborze nicejskim (325 r.) c) po synodzie z Arles (506 r.)</p> <p>M. Nabożny, <i>Świętowanie niedzieli w dziejach Kościoła: wybrane aspekty biblijne i historyczno-prawne</i>, „Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej” 18-20 (2011-2013), s. 349.</p>	1
<p>10. Czym <i>Księga Powtórzonego Prawa</i>, do której nawiązuje Jan Paweł II w Liście apostolskim <i>Dies Domini</i>, uzasadnia przykazanie o przestrzeganiu szabatu?</p> <p>a) odpoczynkiem Boga po stworzeniu świata b) <u>wyzwoleniem, które Bóg dokonał poprzez wyprowadzenie Izraelitów z Egiptu</u> c) przyjściem Jezusa na świat d) przepisami, które ustanowił Mojżesz</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Dies Domini</i>, nr 17.</p>	1
<p>11. W którym z listów apostolskich Jan Paweł II określił niedzielę jako „samo centrum tajemnicy czasu”?</p> <p>a) Dilecti Amici b) Spiritus et Sponsa c) <u>Dies Domini</u></p> <p>R. Strus, „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił” – papieskie wołanie o sacrum w życiu indywidualnym i społecznym, w: „Dziesięć słów. Aktualność nauczania św. Jana Pawła II w 30. rocznicę IV pielgrzymki do Ojczyzny”, red. R. Mazur, Kielce 2021, s. 190.</p>	1
<p>12. Modlitwę nazywaną „Osiemnaście błogosławieństw” zalecono odmawiać swoim wiernym na:</p> <p>a) soborze w Jerozolimie b) <u>zgromadzeniu rabinów w Jabne</u> c) soborze w Nicei</p> <p>M. Rosik, <i>Od soboty do niedzieli</i>, „Studia Gdańskie” 48(2021), s. 43-44.</p>	1
<p>13. Z jakiego języka pochodzi słowo „pur” (łos)?</p> <p>a) <u>akadyjskiego</u> b) babilońskiego c) hebrajskiego d) perskiego</p> <p>R.E. Brown – J.A. Fitzmyer – R.E. Murphy, <i>Katolicki komentarz biblijny</i>, Warszawa 2004, s. 1989.</p>	1

Suma punktów na stronie:

<p>14. W nawiązaniu do którego listu św. Pawła, dokument <i>Novo millenio ineunte</i> przytacza słowa: „Albowiem wolą Bożą jest wasze uświęcenie”?</p> <p>a) List do Efezjan b) 2 List do Koryntian c) <u>1 List do Tesaloniczan</u></p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Novo millenio ineunte</i>, nr 30.</p>	1
<p>15. Które z poniższych wydarzeń miało miejsce w roku 90 po Chrystusie?</p> <p>a) zmiana świętowania szabat na świętowanie niedzieli b) powstanie Bar Kochby c) <u>zgromadzenie rabinów w Jabne</u> d) wprowadzenie „fiscus iudaicus”</p> <p>M. Rosik, <i>Od soboty do niedzieli</i>, „Studia Gdańskie” 48(2021), s. 43.</p>	1
<p>16. W jaki sposób Jan Paweł II w Liście apostolskim <i>Dies Domini</i>, uzasadnia prawdę, że chrześcijanie zaczęli świętować niedzielę zamiast szabat?</p> <p>a) <u>ponieważ Jezus zmartwychwstał w niedzielę, co stało się zwieńczeniem historii zbawienia</u> b) ponieważ pierwsi chrześcijanie chcieli odróżnić się od synagogi żydowskiej c) ponieważ to był dzień ustanowienia Kościoła d) ponieważ ten dzień na świętowanie zaproponowali chrześcijanie pochodzenia pogańskiego</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Dies Domini</i>, nr 18.</p>	1

III. Uzupełnij zdanie wpisując brakujące słowa

<p>17. Jakie elementy apostołowości Kościoła można wymienić w kontekście nauczania Benedykta XVI o historii zbawienia?</p> <p>a) jest zbudowany na b) jest c) jest zachowywany w prawdzie</p> <p style="text-align: center;">(fundamentach Apostołów) (niezniszczalny) (nieomylnie)</p> <p>D. Dziuba, <i>Benedykta XVI katecheza historii zbawienia</i>, „Studia Katechetyczne” 2023, t. 19, s. 41.</p>	3
<p>18. Konstytucja apostołowska <i>Indulgentiarum doctrina</i> podkreśla, że Jezus Chrystus, który nie popełnił grzechu, jednak cierpiał za nas.</p> <p>„..... został za nieprawości nasze, został za złości nasze, a sinością Jego jesteśmy”.</p> <p style="text-align: center;">(Zraniony) (starty) (uzdrowieni)</p> <p>Paweł VI, Konstytucja apostołowska <i>Indulgentiarum doctrina</i>, nr 5, przypis 15: 1 P 2, 21 i 22.</p>	3

Suma punktów na stronie:

<p>19. W <i>Księdze Wyjścia</i> Bóg wielokrotnie wzywa Naród Wybrany do przestrzegania szabatów, dlatego prosi:</p> <p>„Powiedz Izraelitom: Przestrzegajcie pilnie moich, gdyż to jest między Mną a wami dla wszystkich waszych pokoleń, by po tym można było poznać, że Ja jestem Pan, który was”.</p> <p style="text-align: center;">(szabatów) (znak) (uświęcam)</p> <p>Biblia Tysiąclecia, wydanie V, Wj 31,13.</p>	3
<p>20. W Liście apostolskim <i>Dies Domini</i> Jan Paweł II ukazuje znaczenie niedzieli w odniesieniu do wydarzeń historii zbawienia. W centrum tych wydarzeń znajduje się Wielkanoc, ponieważ</p> <p>„W doświadczeniu chrześcijańskim niedziela jest przede wszystkim świętem, całkowicie opromienionym przez blask Chrystusa”.</p> <p style="text-align: center;">(paschalnym) (zmartwychwstania)</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Dies Domini</i>, nr 8.</p>	2

IV. Odpowiedz na pytanie

<p>21. W czym Konstytucja apostolska <i>Indulgentiarum doctrina</i> upatruje solidny fundament nauki i praktyki odpustów?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(w Objawieniu Bożym)</p> <p>Paweł VI, Konstytucja apostolska <i>Indulgentiarum doctrina</i>, nr 1.</p>	1
<p>22. Jak, według Jana Pawła II, należy rozumieć „odpoczynek Boga” opisany w <i>Księdze Rodzaju</i>?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(„odpoczynek Boga” należy rozumieć jako Jego „zatrzymanie się”, zachwyty i kontemplację nad stworzeniami, które wyszły z Jego ręki)</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Dies Domini</i>, nr 11.</p>	1
<p>23. Kiedy, według <i>Księgi Kapłańskiej</i>, Izraelici mają zacząć obchodzić rok szabatowy?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(kiedy wejdą do ziemi, którą daje im Bóg – Ziemi Obiecanej)</p> <p>Biblia Tysiąclecia, wydanie V, Kpł 25,2.</p>	1
<p>24. Kto, w rozumieniu <i>Kodeksu Prawa Kanonicznego</i> (kan. 995), ma władzę udzielania odpustów w Kościele katolickim?</p> <p>a)</p> <p>b)</p> <p>c)</p> <p style="text-align: center;">(ten, komu przyznaje tę władzę prawo), (Biskup Rzymu), (ten, komu Biskup Rzymu udzielił takiej władzy)</p> <p><i>Kodeks Prawa Kanonicznego</i>, kan. 995.</p>	3

Suma punktów na stronie:

<p>25. Za jakie nadużycie, według kanonu 21 synodu w Elwirze z 306 r., wierny mógł otrzymać czasową ekskomunikę, czyli wykluczenie z Kościoła?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(za brak uczestnictwa w niedzielnej liturgii trzy razy pod rząd)</p> <p>M. Nabożny, <i>Świętowanie niedzieli w dziejach Kościoła: wybrane aspekty biblijne i historyczno-prawne</i>, „Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej” 18-20 (2011-2013), s. 349.</p>	1
<p>26. Kto u Żydów był zwolniony z obowiązku modlitwy?</p> <p>a)</p> <p>b)</p> <p>c)</p> <p style="text-align: center;">(kobiety) (dzieci) (niewolnicy)</p> <p>H. Daniel-Rops, <i>Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa</i>, Poznań 1965, s. 489.</p>	3
<p>27. Do kiedy będzie trwał czas Kościoła?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(do Paruzji)</p> <p>Jan Paweł II, List apostolski <i>Tertio millennio adveniente</i>, nr 10.</p>	1
<p>28. Jak często, według Konstytucji apostolskiej Pawła VI <i>Indulgentiarum doctrina</i>, można uzyskać odpust zupełny?</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(tylko raz dziennie)</p> <p>Paweł VI, Konstytucja apostolska <i>Indulgentiarum doctrina</i>, nr 1-5.</p>	1

V. Podkreśl literę „P”, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub „F” jeśli zdanie jest fałszywe

<p>29. Benedykt XVI, w swoim nauczaniu, podkreśla, że Boże Narodzenie nie jest tylko zwykłą rocznicą urodzin Jezusa, ale stanowi coś znacznie więcej.</p> <p style="text-align: center;"><u>P</u> – F</p> <p>D. Dziuba, <i>Benedykta XVI katecheza historii zbawienia</i>, „Studia Katechetyczne” 2023, t. 19, s. 28.</p>	1
<p>30. Talmud stwierdza, że Pascha jest smacowita jak oliwka.</p> <p style="text-align: center;"><u>P</u> – F</p> <p>H. Daniel-Rops, <i>Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa</i>, Poznań 1965, s. 508.</p>	1

Suma punktów na stronie:

<p>31. T. Dola w swoim artykule pisze, iż Benedykt XVI (kard. Joseph Ratzinger) podczas Soboru Watykańskiego II uczestniczył jako doradca teologiczny biskupa Georga Bätzinga.</p> <p style="text-align: center;">P - F</p> <p style="text-align: center;">(był doradcą Josepha Fringsa, arcybiskupa Kolonii)</p> <p>T. Dola, <i>Wiara w świętych obcowanie</i>, „Ethos” 27 (2014), nr 1, s. 43.</p>	1
<p>32. Synod w Apamei z 1212 r. przywidywał karę biczowania za dobrowolne opuszczenie Mszy świętej.</p> <p style="text-align: center;">P – F</p> <p style="text-align: center;">(synod w Apamei przewidywał za opuszczanie Mszy świętej kary grzywny)</p> <p><i>M. Nabożny, Świętowanie niedzieli w dziejach Kościoła: wybrane aspekty biblijne i historyczno-prawne, „Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej” 18-20 (2011-2013), s. 350.</i></p>	1

Suma punktów na stronie: